

**Az Országos Környezetvédelmi Tanács
állásfoglalása,**

**a 2019 májusában kelt, „A fővárosi és megyei kormányhivatalok működésének egyszerűsítéséről”
szóló előterjesztésről**

A Tanács mindenekelőtt méltányolja, hogy az előterjesztésre vonatkozó álláspontját a törvényes határidőben fejtheti ki, és nagyra értékeli azon kormányzati erőfeszítéseket, amelyek az állampolgárok gyakran felesleges, duplikálódó adminisztratív terheinek csökkentésére irányulnak. Egyetért azzal, hogy a jelenlegi államigazgatás erre számos lehetőséget kínál. Üdvözlí a Tanács, hogy a kormányzati intézkedések között olyan informatikai fejlesztések is megjelennek, amelyek a szakrendszerek összekapcsolásával javíthatják az információhoz való hozzáférést az államigazgatáson belül és akár az ügyfelek számára is. Mindazonáltal a környezet védelmét illetően a Tanács az előterjesztést mind koncepcionálisan, mind egyes elemeiben aggályosnak tartja az alábbiak szerint, s javasolja az az előterjesztés átgondolását, aggályos elemeinek visszavonását.

1) Elvi – koncepcionális kérdések

A Tanács észrevételezi, hogy az előterjesztés rendkívül terjedelmes; sok társadalmi viszonyt közvetlenül érintő elképzeléseket tartalmaz, s így egyfelől szerkezeténél és laza összefüggéseinél fogva nehezen áttekinthető illetve értelmezhető, másfelől számos elemében messze túlmutat az előterjesztés címéből következő tárgykörön. Környezetvédelmi szempontból az előterjesztés egyetlen közös vezérfonala a területi államigazgatási szervek működésének oly módon történő egyszerűsítése, hogy részben a korábbi reformokat és egyéb intézkedéseket – pl. elbocsátásokat – követő, elnehezült jogérvényesítési körülményekhez, részint a kilátásba helyezett további leépítésekhez igazodó módon csökkenne az ellátandó feladatok, s ezzel az állam által biztosított jogvédelem szintje (pl. az engedély helyett bejelentés előírása, a bejelentési kötelezettség eltörlése).¹ A kormányhivatalok illetve járási hivatalok hatásköréből kiveendő ügyeket (egy-két kivétellel, mint amilyen a barlangokkal kapcsolatos miniszteri engedélyezés) senki más nem látná el.

A Tanács emlékeztet arra, hogy az engedélyeztetési kötelezettség előírása lehetővé és egyben kötelezővé is teszi a hatóság számára, hogy a környezet adottságaihoz, a konkrét környezethasználat jellemzőihez igazítva állapítson meg egyedi követelményeket. Az egyediesítés a környezetvédelmi szabályozás terén közismerten nélkülözhetetlen; azt általános jogszabályi előírások, s az azokra hivatkozó bejelentések nem helyettesíthetik.

---

¹ A környezetvédelmi, természetvédelmi szempontból releváns intézkedések tartalmilag többnyire az engedélyeztetési kötelezettségnek az egyszerű bejelentéssel való felváltásában öltenek testet. Ezzel kapcsolatban a Tanács úgy látja, hogy a csekélyebb kontroll a megelőzés és az elővigyázatosság elvének a csorbulására vezethet, ami a környezetvédelem sajátosságaiból (pl. a károk utólagos helyreállításnak a lehetetlensége) következően általában a jogvédelmi szinttől való visszalépést jelent, s emiatt felmerül alaptörvény-ellenessége. Az előterjesztés maga is alátámasztja ezt, pl. amikor azzal indokolja a bejelentés eltörlését, hogy „...a bejelentéssel érdemben nem kezd semmit a hatóság, a szabályozás nem éri el az eredeti célját, ugyanakkor jelentős bürokratikus teher.” Ld. ehhez még az Alkotmánybíróság 13/2018. (IX.4.) AB határozatát.

OKT Titkárság: 1055 Bp. Kossuth tér 11.

Postacím: 1860 Budapest

Telefon: 7951-063, 7953-699.

Fax: 7950-429

E-mail: okttitk@fm.gov.hu

Országos Környezetvédelmi Tanács

Ezzel kapcsolatban a Tanács hangsúlyozza, hogy az Alkotmánybíróság által, a Magyarország Alaptörvénye P) cikkében és XXI. cikkében foglalt rendelkezések következetesen alkalmazott értelmezésnek megfelelően, minden esetben, amikor az Alaptörvényben rögzített másik jog érvényesítéséhez nem elengedhetetlenül szükséges, illetve mindaddig, ameddig a védelem oka (bármilyen mértékben is) fennáll, a védelmi szinttől való visszalépés alaptörvény-ellenes. A Tanács felhívja tehát a figyelmet arra, hogy álláspontja szerint a bevezetni kívánt intézkedésekkel kapcsolatban felmerül a visszalépés tilalmának követelményébe való ütközés

Szorosan kapcsolódik az előterjesztés tárgyához a 4/2019. (III. 7.) AB határozatban foglalt alkotmányos követelmény, miszerint a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági hatáskör gyakorlója döntéshozatala során a környezetvédelmi, illetve természetvédelmi szempontokat nem rendelheti más szempontok alá. Az előterjesztés kiváló lehetőséget biztosítana arra, hogy helyreigazítsa az AB által kifogásolt mulasztással előidézett alaptörvény-ellenes állapotot. Jelenleg ugyanis a szabályozás nem írja elő, hogy a hatóságnak kifejezett megállapítást kell tennie határozata rendelkező részében egy ügy környezet- és természetvédelemre gyakorolt hatásáról, ez azonban – a hivatkozott AB döntés alapján – alaptörvény-ellenes. A Tanács javasolja, hogy az előterjesztésbe kerüljön be erre vonatkozó intézkedés.

Az előterjesztés a Kvt. 43-44. §-aiban előírt vizsgálati elemzést nem tartalmazza. Amellett, hogy a Tanács e mulasztást a környezethez való alkotmányos alapjog érvényesülése szempontjából aggályosnak tartja, megállapítja, hogy az előterjesztésben foglalt intézkedésekkel kapcsolatos problémafelvetések egy részére maga az előterjesztés is reflektál, amennyiben több ponton utal az Agrárminisztérium eltérő álláspontjára. A Tanács úgy látja, hogy az Agrárminisztérium kifogásai megalapozottak, s azokon túlmenően maga is megfogalmaz szempontokat az előterjesztésben foglaltak értékelésére.

A Tanács aggodalommal követi a környezet védelmét szolgáló szabályozásban hosszú évek óta kirajzolódó tendenciát, amelyben az állam ügyfélként elsősorban és esetenként kizárólagosan a kérelmezőt (környezethasználót) kezeli (miközben a környezethasználó tevékenysége az érintett közösség életviszonyaiba történő beavatkozás is egyben), s a közösségek jelenkori és hosszú távú érdekeinek az érvényesülését szolgáló jogi, eljárási és intézményi garanciákat egyre csökkenő mértékben biztosítja. A korábbi saját állásfoglalásaiban, valamint az alkotmánybírósági, európai bírósági gyakorlatban, az ombudsmani állásfoglalásokban és a szakirodalomban is megjelenő aggályokat a Tanács részleteiben megismételni nem kívánja. Mindazonáltal felhívja a figyelmet arra, hogy a szabályozási és jogalkalmazási hatáskörök átrendeződésével illetve csökkenésével a döntések nem kerülnek közelebb a helyi közösségekhez. Számos korábbi kormányzati előterjesztés, jogszabálytervezethez fűzött miniszteri indokolás is utal arra, hogy az államigazgatás csökkenő szerepvállalását a magánjog eszköztára (pl. birtokvédelem) pótolhatja. Empirikus kutatások jelzik azonban, hogy ez a gyakorlatban csak részben teljesül,² ráadásul az új Pp. szabályaira tekintettel a polgári igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés a környezetvédelem szempontjából is releváns ügytípusokban nem javult, hanem egyes elemzések szerint még el is nehezült (figyelembe véve azt is, hogy a környezetvédelmi ügyek bonyolultak, s elbírálásuk során a jelenleginél nagyobb fokú rugalmasság lenne indokolt).

² A polgárok pusztán a környezetvédelmi közérdek érvényesítésére nem kezdeményeznek eljárást, illetve a birtokvédelmet – különösen a jegyzőktől elvont államigazgatási hatáskörökkel összefüggésben – az önkormányzatok is keveslik.

OKT Titkárság: 1055 Bp. Kossuth tér 11.

Postacím: 1860 Budapest

Telefon: 7951-063, 7953-699.

Fax: 7950-429

E-mail: okttitk@fm.gov.hu

Országos Környezetvédelmi Tanács

Ehhez párosul, hogy az előterjesztés a közigazgatási jogorvoslathoz való hozzáférés lehetőségének további visszaszorítását irányozza elő, egyenesen a bírói utat nyitva meg. A Tanács álláspontja szerint ugyanakkor azonban a bíróság előtti jogérvényesítés, különösen a bizonyítás a közigazgatási eljáráshoz képest jelentősen nehezebb.³

Ezen utóbb említett, a jogérvényesítést érintő két fejlemény negatív következményei a nemzeti vagyokban, a természeti erőforrások állapotában is várhatóan megjelennek, mégpedig kedvezőtlen előjellel; tekintettel arra, hogy (miközben az állam az elővigyázatosság illetve a megelőzés elvét kevésbé érvényesíti), a jogorvoslati kérelmek benyújtásától a tervezett szabályozás a korábbiaknál is nagyobb mértékben visszatart, a jogorvoslati jog korlátozására vezet, másfelől hogy a magánfelek autonómiájára bízott, esetleges eljárásokban a környezeti közérdek érvényesítésére valójában nincs mód.

A Tanács korábbi állásfoglalásaira is utalva azt sem látja megalapozottnak, hogy az állampolgárok fegyelmeztségére, jogtudatára – a jelenlegi gyenge környezettudatosság és gyakori gazdasági ellenérdekeltség mellett – oly módon lehetne támaszkodni (bizalommal élve, pl. a gazdálkodókkal szemben, amint azt az előterjesztés több helyen is indokolásul hozza fel), hogy az állam a kontrollfunkcióinak a gyakorlásától visszaléphetne. De nem csak az állampolgári tudatosság hiánya jelenthet problémát, hanem az ellentétes irányban ható jogi szabályozási elemek (pl. állami, uniós támogatások) is. A Tanács koncepcionálisan elképzelhetőnek tartja ugyan a szabályozórendszer elmozdulását a proaktív környezetpolitika, s azon belül a kevesebb állami kontroll és a több piacgazdasági szabályozás, önszabályozás, illetve (ami néhol az előterjesztésben is tetten érhető) a konszenzuális módszerek irányában (alapos hatásvizsgálatokat követően, megfelelő ösztönzés mellett). Ám mai realitások között pusztán a reaktív környezetpolitikai intézményeket leépíteni a fenntartható fejlődés célkitűzésével illetve az említett alaptörvényi rendelkezésekkel nem állna összhangban.

Kiemeli a Tanács, hogy az előterjesztés koncepciójával szemben (az ellenőrzési kötelezettség kiesése, az ellenőrzési gyakoriság csökkentése kapcsán)⁴ a környezetvédelemben jelenleg a gyenge és egyre csökkenő ellenőrzési kapacitások érdemi megerősítése lenne indokolt, amire egyebek (így pl. a Tanács korábbi számos állásfoglalása) mellett az OECD 2018-as környezetpolitikai teljesítményértékelése is ismételten felhívta a figyelmet.

Az előterjesztés számos elemével kapcsolatban merül fel, hogy jogtechnikai szempontból kifogásolható, illetve az önkormányzati képviselőtestületek és hatóságok jogkörét – vélhetően szándékolatlanul – korlátozó intézkedést irányoz elő.

³ A Tanács észrevételezi, hogy az előterjesztés mindössze egyetlen év (2017) év adataiból von le következtetéseket az ügyek alakulására. A jogorvoslati rendszer átalakításával kapcsolatos aggályokról korábban már jeleztük álláspontunkat. A legfontosabb, hogy a bírósági jogorvoslat sokkal inkább igényli a szakmai és anyagi kapacitásokat, ami sok állampolgár, illetve a civil szervezet esetén hiányzik, emiatt de facto sérülhet a jogorvoslathoz való joguk.

⁴ Az első intézkedés végképp kiüresítheti a „bejelentés” intézményét, ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy teljesen hatósági kontroll nélkül lehet majd rendkívül kockázatos tevékenységeket végezni, amelyek hatásai a legtöbbször visszafordíthatatlanok, így egy későbbi esetleges bejelentés, vagy hatósági észlelés alapján indított ellenőrzés is hatástalan marad. Sérti a megelőzés/elővigyázatosság elvét. Az időszakos ellenőrzések elmaradása rontja az önkéntes jogkövetésre való hajlandóságot.

OKT Titkárság: 1055 Bp. Kossuth tér 11.

Postacím: 1860 Budapest

Telefon: 7951-063, 7953-699.

Fax: 7950-429

E-mail: okttitk@fm.gov.hu

Országos Környezetvédelmi Tanács

A Tanács véleménye szerint, pl. példálózó felsorolásokhoz (mint amilyenek a természetvédelmi engedélyek tényállásainál szerepelnek) utólag kivételt kapcsolni eleve nem szerencsés jogtechnikai megoldás. Ráadásul az adott engedélyeztetési kötelezettség eltörlése, bejelentési kötelezettségre cserélése során az előterjesztés elmulasztja végiggondolni a tágabb szabályozási környezetet. Pl. az utak és járdák építése illetve igénybevétele kapcsán az önkormányzati szervek jogosítványait a közterületek használatára, önkormányzati utak fenntartására vonatkozóan. A belterületi illetve gyümölcsfák kivágása kapcsán a helyi jelentőségű védett természeti területeken a települési önkormányzat jegyzőjét megillető hatásköröket, illetve a helyi rendeletekben gyakran épp kifejezetten a belterületi fák/fasorok, gyümölcsfák védelmét rögzítő rendelkezéseket. A nádas égetése esetén a levegővédelmi előírások (égetési tilalmak) kiterjesztésére irányuló kormányzati törekvéseket (különös tekintettel a szállóporra).

A koncepcionális kérdések közt végül – de korántsem utolsó sorban – azt emeli ki a Tanács, hogy a környezetvédelmi államigazgatás szervezetét az utóbbi mintegy másfél évtizedben számos változás érintette. Jóllehet, az ügyfelek számára ezek nem mindegyike volt közvetlenül érzékelhető (maga az előterjesztés is utal arra, hogy a jogszabálysövegen túl adott esetben csak a táblacsere jelezte a változást), a szervezetre vonatkozóan azonban minden változás együttes értékelése szükséges, tekintettel a változtatások esetleges kumulatív hatásaira, illetve a szinergiákra is. A Tanács legutóbb a 2017-től bevezetett hatásköri és illetékességi szabályokkal, szervezeti változásokkal kapcsolatban foglalt állást, számos aggályt fogalmazva meg, amelyek túlnyomó részét ma is időszerűnek tartja. A jogalkotónak érdemes volna tiszteletben tartania az államigazgatásban dolgozók személyes tapasztalatait, helyismeretét, szervezeti ismereteit, rutinjait egyaránt, a korábbiaknál illetve a jelenleginél nagyobb mértékben. A Tanács úgy látja – egyetértve számos, már korábban elvégzett elemzéssel – hogy a változások túlzott gyakorisága – az egyes intézkedések tartalmától, akár legjobb szándékától is függetlenül – negatívan befolyásolja az államigazgatásban dolgozók illetve a szervezet teljesítményét. Tekintettel a kivételes szabályozás alá eső, nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházások immár rendkívül nagy számára, az esetleges változtatás nagyszámú jogszabály módosítását is igényli.

Ami az előterjesztés elfogadására vonatkozó eljárást illeti, a Tanács észrevételezi, hogy az előterjesztés tartalma – a vezetői összefoglaló 4. pontjában foglaltakkal szemben – több esetben is (természetvédelem, hulladékgazdálkodás, levegővédelem) európai uniós kötelezettségvállalásokat érint.

II) Az előterjesztés egyes érintett elemei

A Tanács az előterjesztésnek csak azon elemeit észrevételezi, amelyek az elvi-koncepcionális szempontok alapján aggályosak. (A Tanács állásfoglalása a továbbiakban követi a rendkívül terjedelmes előterjesztés szerkezetét.)

OKT Titkárság: 1055 Bp. Kossuth tér 11.
Postacím: 1860 Budapest
Telefon: 7951-063, 7953-699.
Fax: 7950-429
E-mail: okttitk@fm.gov.hu

Országos Környezetvédelmi Tanács

Az előterjesztés táblázatos formában bemutatja azokat a kérdéseket, amelyek vitások maradtak, illetve amelyekkel kapcsolatban a Kormányon belül kompromisszumos megoldás tűnik elképzelhetőnek. A vitás kérdések nagy része a fennálló nézetkülönbségek ellenére megjelenik konkrét jogszabály-módosítási javaslatban, míg egy kisebb részük esetén erre nem került sor. A Tanács elsősorban az előterjesztés mellékleteiben megjelenő, konkrét szövegjavaslatokkal foglalkozik, ugyanakkor röviden szükségesnek tartja, hogy a vitás kérdések közül egyre (11.) ennek hiányában is – röviden – állást foglaljon. A nem védett jellegű fásításból történő fakitermelés előzetes bejelentési kötelezettségének megszüntetése kapcsán – osztva az AM véleményét, s ismét utalva a megelőzés és elővigyázatosság elveire – megfontolandónak tartja a bejelentési eljárás szabályainak és gyakorlatának átgondolását, a konkrét előterjesztéstől, összefüggéstől függetlenül (A Miniszterelnökség indokolására tekintettel).

1. sz. melléklet – a 2019. évi ... törvény a fővárosi és megyei kormányhivatalok működésének egyszerűsítése érdekében egyes törvények módosításáról

6. A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi IL. törvény módosítása

A Tanács úgy látja, hogy a környezeti terhekre, vonatkozó jelenleg hatályos szabályozás nem tölti be maradéktalanul a funkcióját, felülvizsgálata indokolt, amihez képest az előterjesztésben egy technikai jellegű intézkedés szerepel a jogutódlás nélküli megszűnés alatt álló gazdálkodó szervezet helyzetének könnyítésére. A Tanács felhívja az Előterjesztő figyelmét a környezeti felelősségről szóló biztos-helyettesi kezdeményezésre, amelynek az NFFT-vel közös megtárgyalására a kormányzat képviselőinek részvételével 2019. június 17-én kerül sor.

11. A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosítása.

A kérelmezőnek a tartozásmentességét igazolnia kell (a hatóság által eddig kötelezően elvégzett vizsgálat helyett). - A bányák a legnagyobb kockázattal járó környezethasználatok közé tartoznak, a tevékenység felhagyása utáni komoly kötelezettségekkel. A szennyező fizet elvének és az elővigyázatosság elvének sérelmét okozhatja, ha a hatóság nem tesz meg mindent a fizetőképesség vizsgálatáért.

16. A környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. törvény módosítása – a Tanács a környezetvédelmi minősítési rendszer bejelentéskötelessé válása kapcsán a megelőzés illetve elővigyázatosság elvére hivatkozva jelzi eltérő véleményét.

18. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény módosítása – A Tanács általánosságban nem ért egyet a természetvédelmi hatósági jogkörök gyengítésével, hatáskörök elvonásával. A visszalépés tilalmáról szóló AB döntésekben is szerepel, hogy a környezet védelmére vonatkozó szabályozás átalakításakortekintettel kell lenni az elővigyázatosság és megelőzés elveire. A természetvédelemben fokozottan kell tartani a visszafordíthatatlan károkozástól, ezért a megelőzés/elővigyázatosság elvének maradéktalanul érvényesülnie kell. Ezek a követelmények túlmutatnak a bürokráciacsökkentés kérdéskörén és csak az előzetes engedélyezés kötelezettségének fenntartásával biztosíthatók.

OKT Titkárság: 1055 Bp. Kossuth tér 11.

Postacím: 1860 Budapest

Telefon: 7951-063, 7953-699.

Fax: 7950-429

E-mail: okttitk@fm.gov.hu

Országos Környezetvédelmi Tanács

38. § (1) bekezdés e) pontja ...

Beszűrt rész: védett területen engedélyhez kötött fakivágás és telepítés körében kivételek (belterület, kert és gyümölcsös művelési ág, gyümölcsfák) meghatározása. A koncepcionális kérdések közt már említett egyik esetről van szó: a természetvédelem jogszabályokban biztosított védelmi szintje, s a helyi szabályozási hatáskör csökken.

38. § (1) bekezdés g) pontja...

A plusz elem itt is a kivételek beemelése. Védett természeti területen a természetvédelmi szempontok érvényesítése az elsődleges cél, abban az esetben is, ha a természetvédelmi oltalom szántó, gyümölcsös, kert vagy szőlő művelési ágú ingatlant érint. A kontrollálatlan vegyszerhasználat súlyosan károsíthatja a védett természeti területen előforduló természeti értékeket, a szabályozásnak beláthatatlan következményei lehetnek. Itt sem látjuk indokoltnak a védett belterület kivételét, figyelemmel arra is, hogy sok helyen belterületbe vontak földet, anélkül, hogy utána építettek volna rá, azaz de facto megmaradt az eredeti (természet-közeli, illetve extenzív mezőgazdasági kultúr-) állapot. Emellett a gyomirtó-szerek használatának a könnyítése környezet-egészségügyi szempontból is vitatható.

38. § (1) bekezdés i) pontja...

A taxatív felsorolásból kikerülnének a sportversenyek, illetve kivételeket fogalmaz meg az előterjesztés. Itt – bár a kiépített út (burkolat) igénybe vétele elvben csökkenti a taposási károk kockázatát, azonban a tapasztalatok azt mutatják, hogy az ilyen típusú versenyek közönsége, illetve a közönséget kiszolgáló infrastruktúra jelentős terhelést jelent a védett természeti területekre, veszélyezteti az ott található természeti értékeket. Ezen felül a zajvédelmi és levegővédelmi problémák is felmerülhetnek, amelyek az engedélyeztetés megtartását indokolják.

A Tvt. 44. § (1) bekezdése:

A természetvédelmi helyett az állategészségügyi hatóság engedélye lenne szükséges egyebek mellett vadon élő védett állatok tartására, idomítására szolgáló létesítmények, telephelyek kialakításához, fenntartásához, üzemeltetéséhez. Tekintettel arra, hogy egy ilyen kérdésben nem elsősorban állategészségügyi kérdéseket vizsgál a hatóság, ugyanis maga a vadon élő állat beszerzése, a létesítmény kialakítása, fenntartása során számos, főként természetvédelmi kérdés merül fel, így a hatályos szabályozás jelenlegi formájában megfelelő, a hatáskör áttelepítése nem szolgálja a bürokráciacsökkentést és szakmailag sem támogatható. A kifogásolt módosítás egyébként a vadon élő állatok állatkertben tartásáról szóló 1999/22/EK tanácsi irányelvben foglalt rendelkezések végrehajtását szolgálja, módosításához jogharmonizációs kérdéseket is szükséges vizsgálni.

A Tvt. 51. § (1) bekezdése:

A természetvédelmi hatóság helyett a természetvédelemért felelős miniszter engedélye lenne szükséges a jövőben, pl. barlang, barlangszakasz hasznosításához, barlangszakasz kiépítéséhez; barlangi képződmények kimentéséhez, értékesítéséhez, külföldre juttatásához; műszaki beavatkozásokhoz. Ezzel kapcsolatban úgy látja a Tanács, hogy az előterjesztés jó szándékú, ugyanakkor úgy tűnik ki belőle, hogy a területi hatóságok megerősítéséről a kormányzat letett. Kétségtelen, hogy a központi engedélyezéshez kötöttség a témakör súlyát növelheti, és ezzel együtt várhatóan visszatartó erő is lehet az, hogy nem a területi, hatósághoz, hanem a miniszterhez kell címezni az engedélykérelmeket. A lényeges azonban az, hogy országos szinten, egységes módon történjen a barlangokkal kapcsolatos tevékenységek

OKT Titkárság: 1055 Bp. Kossuth tér 11.

Postacím: 1860 Budapest

Telefon: 7951-063, 7953-699.

Fax: 7950-429

E-mail: okttitk@fm.gov.hu

Országos Környezetvédelmi Tanács

engedélyezése, mivel ezek a beavatkozások visszafordíthatatlanul károsíthatják a földtani értékeket. Sajnos a tapasztalatok azt mutatják, hogy a földtani értékek védelmét igen különböző módon értelmezik a területi hatóságok. A szubdszidiaritás követelményére is figyelemmel azonban inkább az volna indokolt, hogy a területi hatóságok hatásköreit megtartsák, a feladat-ellátási képességüket megerősítsék, s emellett a hatóságok szakmai támogatásának, ágazati irányításának a megerősítése valósuljon meg a szakminisztérium részéről.

A Tvt. 51. § (4) bekezdése:

Az itt felsorolt tevékenységek (pl. barlangban kutatás, gyűjtés, filmforgatás) jelenleg engedélykötelesek. Ehelyett az előterjesztés szerint elegendő lenne a vagyonkezelői hozzájárulás. Az a) pontban meghatározott esetekben a Tanács álláspontja szerint engedélyezés lenne szükséges ezután is, tekintettel a Tft. rendszertani értelmezésére. (A törvény 38. §-a szerint védett területen a gyűjtés, kutatás és kísérlet csak akkor nem engedélyhez kötött, ha maga az NPI végzi azt.)

71. § (4) bekezdésében az „évente” szövegrész helyébe „kétévente” szöveg lép – ezzel a támogatások felhasználásának ellenőrzése ritkulna. Az esetleges visszaélések valós kockázatai miatt a Tanács az ellenőrzési gyakoriság csökkentését nem látja indokoltnak.

19.A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény módosítása. Az előterjesztés a vadászterületnek minősülő területeken csupán bejelentéshez illetve a vadászatra jogosult hozzájárulásához kötné a tartós telepítésű kerítések építését. Egyetértve az AM álláspontjával, mely szerint nem indokolt a kerítésépítés megkönnyítése, jelezzük, hogy ennek a szabályozásnak nem csupán vadgazdálkodási szempontokat, hanem egyéb természetvédelmi és társadalmi érdekeket is indokolt szem előtt tartania. Látni kell, hogy a kerítések magát a vadkár kérdését nem oldják meg, csupán áthelyezik más területekre, ahol a probléma sokszor koncentráltabban jelentkezik. Amennyiben a mezőgazdasági területeken akadályokba ütközik a vadállomány mozgása, igen gyakran előfordul, hogy a területről kiszorult vadak települési környezetben jelennek meg, aminek a kezelése élet- és vagyonvédelmi szempontból fajsúlyosabb, mint egy mezőgazdasági területen jelentkező vadkár.

33. Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény– és annak végrehajtási rendeleteinek –módosítása kapcsán sem támogatjuk a természetvédelmi hatósági jogköröknek az állategészségügyi hatósághoz való telepítését. Ez szakmailag indokolatlan és a bürokráciát érdemben nem csökkentő lépés, amely a működő hatósági gyakorlatot felborítaná. Nehezen érthető az a jogalkotói szándék, hogy egymeglévő, tapasztalt szakemberállománytól elvett feladatköröket miért szükséges egy más ismeretekkel rendelkező, más területen jártas ágazathoz telepíteni.

OKT Titkárság: 1055 Bp. Kossuth tér 11.

Postacím: 1860 Budapest

Telefon: 7951-063, 7953-699.

Fax: 7950-429

E-mail: okttitk@fm.gov.hu

Országos Környezetvédelmi Tanács

Nem értünk egyet az Ávt. 40. §-nak módosításaival, melyekben korábban engedélyköteles tevékenységek válnak bejelentés-kötelessé. A cirkuszi menaszériákkal kapcsolatos elképzelés különösen aggályos, mivel ezek esetében gyakran valamilyen védelem (kiemelt természetvédelmi oltalom, nemzetközi egyezményből fakadó védelem) alatt álló faj egyedével folytatott tevékenységet kell vizsgálni. Ezen felül cirkuszi menaszériákban igen gyakoriak az emberi életre veszélyt jelentő fajok, ezért az engedélyezési eljárás elengedhetetlen.

Megfontolásra javasoljuk ugyanakkor az emberi életre veszélyt jelentő, valamint hazai és nemzetközi természetvédelmi oltalom alá eső fajok tartásának erősebb korlátozását, esetleg megtiltását. Egyre nő ugyanis a társadalomban azok tábora, akik a vadon élő állatok cirkuszi tartását állatkínzásnak vélik – sok esetben nem is alaptalanul – ezért az ilyen típusú produkciókat fel kell váltania a háziasított fajokkal történő tevékenységeknek. Egy ilyen lépés nem csak az ellenőrzés szükségességének problémáját oldaná fel, hanem nemzetközi folyamatokkal is összhangban lenne, ugyanis számos európai uniós ország alkalmazta már a cirkuszok tevékenységének ilyen irányú korlátozását.

56. A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény módosítása kapcsán aggályosnak tartjuk, hogy a mezőgazdasági célú tereprendezés és talajjavítás kikerül az engedélyköteles tevékenységek alól, mivel ez beláthatatlan következményekkel járhat a termőföld minőségi védelme szempontjából. Figyelembe kell venni, hogy mezőgazdasági célú tereprendezésnek tekinthetők igen komoly, és sokszor a termőföld további hasznosítását hosszútávon befolyásoló beavatkozások (pl. teraszosítás). Elvászthatatlan a tárgykörtől a vízelvezetés kérdése is. Átgondolatlan vízelvezetés kialakításával erősen károsodhat a termőréteg, továbbá a klímaváltozáshoz – azon belül is az egyenlőtlen csapadéeloszláshoz és az aszályos időszakokhoz – való alkalmazkodás hosszú távon a területi vízvisszatartás igényét is fel fogja vetni. Az új mezőgazdasági kihívásokhoz való alkalmazkodás szakszerű kialakításához elengedhetetlen a megfelelő hatósági kontroll.

60. Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény módosítása esetében a 76. § (2) bekezdésének módosítását 15 napos határidővel nem támogatjuk, mivel az árvízvédelmi rendeltetésű erdők igen nagy része esik védett természeti vagy Natura 2000 területre. Bár az Evt. 104/A. §. (1) bekezdésének be) ponttal történő kiegészítése látszólag kezeli ezt a problémát, azonban a megadott határidőn belül a természetvédelmi hatóság érdemi bevonása gyakorlatilag lehetetlen, ez csupán hosszabb határidő megadásával, vagy az engedélyezési eljárás során a természetvédelmi hatóság bevonásával lehetséges.

79. A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény módosítása

Egyes, hulladékkal kapcsolatos engedélyezési eljárások bejelentés-kötelessé alakítása kapcsán szintén úgy látja a Tanács, hogy az az elővigyázatosság/megelőzés elvébe ütközne. Még gyakoribbá válhatnak a jogellenes magatartások (pl. hulladék ellenőrizetlen lerakása, elásása, elégetése), mert az előírások ellenőrzésére nincs kapacitása a hatóságoknak, és a kormányhivatali létszámcsökkenés miatt még kevésbé lesz. A nem veszélyes hulladék üzletszerű szállításának, a saját nem veszélyes hulladék hasznosításának és ártalmatlanításának szándékára vonatkozó bejelentési kötelezettség bevezetése emellett többszempontból is aggályos.

OKT Titkárság: 1055 Bp. Kossuth tér 11.

Postacím: 1860 Budapest

Telefon: 7951-063, 7953-699.

Fax: 7950-429

E-mail: okttitk@fm.gov.hu

Országos Környezetvédelmi Tanács

A szállításra vonatkozóan nem egyértelmű, hogy mit tekintünk "üzletszerű" szállításnak, és hogy eseti vagy általános tevékenységi engedélyről/bejelentésről van-e szó. Megjegyezzük, hogy a Ht. jelenleg engedélyhez vagy nyilvántartásba vételhez köti a hulladékszállítást (kivételekkel). Amennyiben az "üzletszerű" a szervezet rendszeres tevékenységébe tartozó "hulladék fuvarozást" jelent, akkor szükségesnek tartjuk, hogy ezen vállalkozások csak engedéllyel végezhessék e tevékenységet (pl. sített szállítás).

A tervezett intézkedés uniós jogi aktust is érint, hiszen a hulladékról szóló 2008/98/EK irányelv szerint „A tagállamok előírják a hulladékkezelést végezni kívánó létesítmények vagy vállalkozások számára az illetékes hatóság által kibocsátandó engedély beszerzését.” (23. cikk (1)bek.). Mentesség akkor engedélyezhető (!), ha a tagállam minden egyes tevékenységtípussal kapcsolatban meghatározta a mentesség hatálya alá tartozó hulladék típusait és mennyiségeit meghatározó általános szabályokat és az alkalmazandó kezelési módszert (25. cikk). Ezen szabályokról tájékoztatni kell a Bizottságot (25. cikk (3)bek.). Mindezen feltételek jelenleg nem teljesülnek.

Emellett nem került meghatározásra, hogy mi történik a bejelentést követően. A hulladékgazdálkodási tevékenységek nyilvántartásba vételéről, valamint hatósági engedélyezéséről szóló 439/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet nem jelenik meg a módosítandó kormányrendeletek között.

2. melléklet a fővárosi és megyei kormányhivatalok működésének egyszerűsítéséről szóló kormány-előterjesztéshez; A Kormány... /2019. (...) Korm. rendelete a fővárosi és megyei kormányhivatalok működésének egyszerűsítésével összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról

A fentiekben kifogásolt törvénymódosításokkal összefüggő végrehajtási rendeletek módosítását általánosságban – a fentiekben részletezett okokból kifolyólag – nem támogatjuk.

15. **A vizek és a közcélú vízi-létesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról** szóló 120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet módosítása.

„A nádas égetése csak kivételesen, a környezetvédelmi és természetvédelmi és egyéb jogszabályok előírásaira figyelemmel, illetve a természetvédelmi hatósághoz legalább 15 nappal megelőzően történő bejelentést követően végezhető.” – A Tanács úgy látja, hogy az esetleg szükséges intézkedésekre adott 15 napos határidő nem garancia a környezetvédelmi szempontok érvényesítésére. Az égetés teljes, kivételeket nem engedő tiltására lenne szükség (elsődlegesen levegővédelmi szempontból, az alacsony határfokú égéssel járó levegőszennyezés miatt, tekintettel az EU által elvárt intézkedésekre a PM kibocsátások területén), azaz átgondolandó a 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 27. § (1) bekezdésében adott felhatalmazás, és az aratásnál sem indokolt az engedélyezés megszüntetése, ami szintén ellentétes a megelőzés és az elővigyázatosság alapelveivel. Maga az előterjesztés is elismeri, hogy a „bejelentések” hatékony kezelése gyakorlatilag nem működik a hatóságoknál.

80. **A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet** módosítása.

Az előterjesztés a levegővédelmi hatáskört egységesen a területi hatóságra telepítené. Jelenleg egy illegális égetéssel kapcsolatos ügyben a területileg illetékes járási hivatalok járnak el, esetenként a jegyző bevonásával (pl. helyszíni szemle). Ezt eggyel magasabb szintre, a területi környezetvédelmi hatósághoz telepítenék, amelyik sem a kellő kapacitásokkal nem rendelkezik, sem helyismerete, helyi kapcsolatai (pl. rendőrséggel, jegyzővel) nincsenek, ráadásul egy azonnali beavatkozást igénylő esetben a földrajzi távolság a jelenleginél is komolyabb akadályozó tényező lehet.

OKT Titkárság: 1055 Bp. Kossuth tér 11.

Postacím: 1860 Budapest

Telefon: 7951-063, 7953-699.

Fax: 7950-429

E-mail: okttitk@fm.gov.hu

Országos Környezetvédelmi Tanács

Emellett a járási hivatalok az előző évek munkája révén lassan megismerkedtek az ilyen ügyek elintézési módjával, az ügyintézésükkel kapcsolatos kifogások leginkább a távolságból, a korábbi jegyzői hatósági jogkörgyakorláshoz képesti merevségből fakadnak. A polgárokhoz való közelség a megyei szintre telepítés helyett inkább a járási hivatalok megerősítését indokolná. Az előterjesztés alapján az előző évek sok munkája, tapasztalata kárba veszne, és az intézményi tudás kiépítését lehetne kezdeni előről, várhatóan rosszabb hatékonysággal.

98. Az utak építésének, forgalomba helyezésének és megszüntetésének engedélyezéséről szóló 93/2012. (V. 10.) Korm. rendelet módosítása.

Az előterjesztés szerint – ha a kivitelezés az út közúthálózatba sorolását nem változtatja meg – nem lenne szükség a hatóság engedélyére a meglévő út területén végzett bizonyos munkák esetében. A Tanács megfontolásra ajánlja, hogy az előzetes hatósági kontroll elvesztése balesetveszélyes és a környezetet terhelő közúti létesítmények megvalósulásához vezethet.

132. A környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet módosítása – a járási hivatalok egységesítése: az állásfoglalás koncepcionális I. részében említett rendelkezés.

Budapest, 2019. június 7.

Országos Környezetvédelmi Tanács

**OKT Titkárság: 1055 Bp. Kossuth tér 11.
Postacím: 1860 Budapest
Telefon: 7951-063, 7953-699.
Fax: 7950-429
E-mail: okttitk@fm.gov.hu**